

Fylkesmannen i Rogaland (3)
Senad Krpo
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Deres ref.:
Vår ref.: 17/34899-2
Saksbehandler: Caroline Monstad Høgsnes
Dato: 19.12.2017

Fylkesmannen i Rogaland - Pasientreiseforskriften § 17, 3. ledd - svar på spørsmål om dekning av utgifter for pasient og ledsager

HelseDirektoratet viser til e-post av 23. november fra Senad Krpo ved Fylkesmannen i Rogaland. Henvendelsen gjelder forståelsen av pasientreiseforskriften § 17 tredje ledd, og hvorvidt en ledsager har rett til dekning av sine reiseutgifter selv om pasienten ikke har rett til dekning etter forskriftens § 8.

Ledsagers rett til dekning av reiseutgifter følger av pasientreiseforskriften § 17. Av § 17 tredje ledd, første punktum fremgår det at utgifter til transport, kost og overnatting for ledsageren dekkes etter reglene som gjelder pasienten. Ledsageren har etter § 17 tredje ledd, andre punktum rett til dekning av utgifter selv om det etter § 8 er mulig for ledsageren å benytte rutegående transport til lokal minstetakst eller enhetstakst, og selv om avstanden fra ledsagerens oppholdssted til behandlingssted er mindre enn 10 kilometer.

Det følger av § 17 første ledd at grunnvilkåret for at reiseledsager får dekket utgifter er at pasienten har rett til dekning av utgifter etter forskriften. Dersom pasienten ikke har rett til dekning etter forskriften, har heller ikke ledsageren rett til dekning. Det gjelder også når pasienten er et barn som ikke kan reise alene til behandling. § 17 tredje ledd andre punktum gjelder situasjoner der pasienten har rett til dekning, mens ledsagerens reise ville vært omfattet av § 8 slik at ledsageren isolert sett ikke ville hatt rett til dekning.

Denne forståelsen fremgår også av Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat til endring av pasient- og brukerrettighetsloven og forslag om ny forskrift om pasientreiser¹ der departementet redegjør nærmere for enkeltbestemmelser i forskriftsforslaget. Det fremgår av merknadene til forslag til ny pasientreiseforskrift § 17 (side 87-88) blant annet:

«Første ledd er omformulert for å tydeliggjøre at ledsagerens rett til refusjon av reiseutgifter er avledet av pasientens rett til refusjon. Dersom pasienten ikke har rett til refusjon etter forskriften, skal heller ikke ledsageren ha rett til refusjon. En person som ledsager en pasient som bor to kilometer fra behandlingssted, og ikke har medisinsk behov for tilrettelagt transport,

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Horing---forenkling-av-regelverket-for-dekning-av-pasienters-reiseutgifter-pasienttransport/id2000597/>

vil for eksempel ikke ha rett til dekning av reiseutgifter. Med dette forskriftsfestes gjeldende praksis og tolkning.

Etter langvarig praksis gis rett til dekning av utgifter selv om ledsageren kan ta rutegående transportmiddel til minstetakst og selv om ledsageren bor nærmere enn 10 kilometer fra behandlingsstedet. Praksis er basert på betraktningen om at det uansett vil være billigere for helseforetaket å dekke slike ledsageres utgifter enn ledsagere som har lenger reiseavstand. Praksis foreslås forskriftsfestet i tredje ledd tredje punktum.»

Pasientreiseforskriften ble ikke vedtatt med merknader slik som det var foreslått i høringsnotatet. Ettersom pasientreiseforskriften § 17 er likelydende med forslaget som var på høring og det heller ikke ble gjort andre større endringer i forskriften med relevans for akkurat dette spørsmålet, gir likevel høringsnotatet nyttig veiledning her.

Vennlig hilsen

Camilla Closs Walmann e.f.
seniorrådgiver

Camilla Closs Walmann
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
PASIENTREISER HF